

Nr 7.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1933 (nr 472) om förbud mot politiska uniformer; given Stockholms slott den 20 december 1940.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet hållna protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1933 (nr 472) om förbud mot politiska uniformer.

G U S T A F.

Thorwald Bergquist.

Förslag
till
Lag

angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1933 (nr 472)
om förbud mot politiska uniformer.

Häri genom förordnas, att lagen den 30 juni 1933 om förbud mot politiska uniformer, vilken lag gäller till och med den 30 juni 1941¹, skall äga fortsatt giltighet efter sistnämnda dag till och med den 30 juni 1944, dock att slutbestämmelsen i lagen från och med den 1 juli 1941 skall hava följande lydelse:

Å förseelse, som under lagens giltighetstid begåtts, skola jämväl efter den 30 juni 1944 tillämpas de i lagen meddelade bestämmelser.

¹ Se SFS 1938: 51.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 1 november 1940.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER.

Efter gemensam beredning inom justitie- och socialdepartementen anför t. f. chefen för socialdepartementet, statsrådet Bergquist:

Den 30 juni 1941 utlöper giltighetstiden för gällande *lagstiftning om förbud mot politiska uniformer*. Statsmakterna hava alltså att dessförinnan taga ställning till frågan om nämnda lagstiftnings förnyande. Jag anhåller nu att få anmäla denna fråga.

Enligt lagen den 30 juni 1933 (nr 472) om förbud mot politiska uniformer äger Konungen, där det finnes påkallat för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet, förbjuda bärande av uniform eller liknande klädedräkt, som tjänar att utmärka bärarens politiska meningsriktning. Sådant förbud skall jämväl avse uniformsdel, armbindel eller annat därmed jämförligt i ögonen fallande kännetecken. Lagen innehåller vidare bestämmelser om straff för överträdelse av utfärdat förbud m. m. — Lagen trädde genast i kraft och gällde till och med den 30 juni 1935. I en slutbestämmelse föreskrevs, att å förseelse, som begåtts under lagens giltighetstid, jämväl efter utgången av nämnda tid de i lagen meddelade bestämmelserna skulle tillämpas. — Med stöd av lagen utfärdade Kungl. Maj:t den 20 juli 1933 kungörelse (nr 481) om förbud mot politiska uniformer.

Lagen har sedermera erhållit förlängd giltighet under två treårsperioder enligt lagar den 18 april 1935, nr 116, och den 18 februari 1938, nr 51. Jämlikt sistnämnda lag äger 1933 års lag, i enlighet med vad förut nämnts, fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1941.

Då förslag år 1938 framlades (proposition nr 6) om förlängning av giltighetstiden för 1933 års lag anförde föredragande departementschefen, statsrådet Möller, följande:

Lagstiftning om förbud mot politiska uniformer infördes år 1933 i vårt land för att bruket av sådana uniformer i tid skulle stävjas. Därigenom skulle åtskilliga olägenheter kunna undvikas, vilka ett sådant bruk såväl härstädes som utomlands visat sig medföra. Enligt vad erfarenheterna under de gångna åren utvisa, kan syftet med lagstiftningen sägas hava vunnits. Liksom år 1935, då fråga förelåg om treårig förlängning av 1933 års lags giltighet, anser jag mig emellertid även nu ha fog för den meningen, att anledning icke saknas att befara, att, därest lagstiftningen på förevarande område upphörde, vissa politiska gruppbildningar skulle visa benägenhet att bruka uniformer i propagandasyfte eller för att eljest ådagalägga sin poli-

tiska åskådning. Med hänsyn härtill anser jag, att det skulle vara till gagn för ordning och säkerhet, om uniformslagen tills vidare finge gälla. Jag föreslår därför, att 1933 års lag måtte förklaras skola äga fortsatt giltighet under ytterligare tre år eller till och med den 30 juni 1941. En bestämmelse av sådant innehåll föranleder viss jämkning av slutbestämmelsen i lagen.

I anslutning till 1935 och 1938 års lagar har Kungl. Maj:t utfärdat kungörelser om förbud mot politiska uniformer den 18 april 1935, nr 117, och den 18 februari 1938, nr 52. Sistnämnda kungörelse innehåller de bestämmelser rörande uniformsförbud, vilka Konungen enligt 1933 års lag be- myndigats utfärda, ävensom hänvisning till att lagens stadganden angående påföljd för överträdelse av förbudet, åtal för sådan överträdelse och domstol, där åtal skall anhängiggöras, skola äga tillämpning. Kungörelsen förklaras skola gälla tillsvidare, dock längst till och med den 30 juni 1941.

**Departe-
ments-
chefen.**

Den motivering, som år 1938 åberopades för ett bibehållande tills- vidare av en lagstiftning om förbud mot politiska uniformer, synes mig bärande även med avseende å nu rådande förhållanden. Med hänsyn där- till föreslår jag, att 1933 års lag måtte förklaras skola äga fortsatt giltighet under ytterligare en treårsperiod eller till och med den 30 juni 1944. Jäm- väl nu föranleder föreskriften om ny giltighetstid viss jämkning av slutbe- stämmelsen i lagen.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att lagrådets ut- låtande över upprättat förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1933 (nr 472) om förbud mot politiska uniformer*, av den lydelse bi- laga¹ till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen om- förmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Bertha Klemedtson.

¹ Denna bilaga, vilken är lika lydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den
19 november 1940.*

Närvarande:

justitieråden FORSSMAN,
BELLINDER,
regeringsrådet LUNDEVALL,
justitierådet STERZEL.

Enligt lagrådet den 12 november 1940 tillhandakommet utdrag av protokoll över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 1 november 1940, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1933 (nr 472) om förbud mot politiska uniformer.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av chefen för rättsavdelningen i socialdepartementet hovrättsrådet Sven Björkholm.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
G. Lindencrona.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 20 december 1940.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet anmäler t. f. chefen för socialdepartementet, statsrådet Bergquist, lagrådets den 19 november 1940 avgivna utlåtande över det den 1 i samma månad till lagrådet remitterade förslaget till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1933 (nr 472) om förbud mot politiska uniformer* samt hemställer, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan erinran, måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ossian Larsson.